

1935. december 20.

GYAKORLATI PEDAGÓGIA

TANÜGYI FOLYÓIRAT

Kiadóhivatal: Szeged, Kálvária-u. 5. Szerkesztőség: Madách u. 17.

Boldog új esztendőt!

A végtelen Idő századokat mutató óráján ismét lepergett egy rövidke pillanat: nekünk egy esztendő. Igaz, magával viszi életünk egy esztendejét, de nem sajnáljuk mégsem, könnyedén bucsuzunk tőle. Viszi magával gondokkal terhelt napjainkat, sok-sok vágyakban összeomlott tervünket, céljainkat, örömléteket, ha volt, bánatunkat, ami minden napra kijutott bőven. Bucsuzunk hát tőle, s nézzünk bizakodva az új esztendőre, amely titokzatos arcával itt áll már előttünk s beteljesedését várja...

A mi magyar történelmünk ezer esztendeje tele van tragédiákkal. De még ez a tragikus fordulatokban gazdag ezredév sem tud olyan végzetes sorsfordulatra rámutatni, amely felérne azzal a gyásszal, melyet a trianoni igazságtalanság jelent számunkra, magyarokra. Területünk kétharmada elveszett egy időre, testvéreink milliói hontalanok lettek szülőföldjükön, üldözöttek azon a földön, amely egy ezredév jogán az övék! Odavesztek magas színvonalu kulturalkotásaink — egyetemtől a kisdudóváig —, melyeket századok művelődésének munkájával teremtett meg a magyar génusz. Ezek a kulturalkotások vagy megsémmisülnek, vagy magyarságukból teljesen kivetkőzni kénytelenek. Ez a kivetkőzés pedig nemcsak a magyarságnak jelenti romlását, de az egyetemes kulturának is, amelynek mi is alkotói voltunk, még hozzá nem is kismértékben!

A mi magyar tragédiánk ezért világtragédia is. Mert nemcsak a mi veszteségünk a magyar kulturintézmények tönkremenelete, hanem az egész emberiségé is. Csodálkozhatnánk-e azon, hogy ekkora sorscsapás sulya alatt, az itthonmaradt magyarság is csaknem összeroppant, életkedve a minimumra szállott volna?

De mi nem roppantunk össze. Szembeszálltunk viszontagságos történetünk folyamán már sok viharral, vésszel s mindannyiszor győztesek maradtunk. Hogyan tudnánk ellankadni éppen akkor, mikor a műveltség olyan magas fokán zudult ránk a végzet sujtó keze, aminő magas kulturfokot soha azelőtt nem ért el nemzetünk! Mire való volna akkor a műveltség, ha nem arra, hogy megacélozza lelkünket a sors csapásai ellen, hogy fenntartsa a nemzet öntudatát, jövőbe vetett hitét, reményét és feltámadásába vetett bizodalalmát!

Igen, mi fel fogunk támadni! Sőt már fel is támadtunk! Tul vagyunk a legnehezezen. Rosszabb végzet már nem jöhet reánk, legyőztük összeroppanásunk démonait s diadalmasan megindultunk újból a feltámadás kulturösvényén!

A tudás, a műveltség, az erkölcsi- és szellemi előhaladás: ezek a mi fegyvereink. Velük harcolva nem bukhatunk el többé, hanem a mélységből, melybe taszítottak, nemcsak napvilágra jutunk, hanem felérünk a haladás legmagasabb csúcsaira is, oda, ahová csak nagy kulturnemzetek s azok is sokszázados fáradozással tudták magukat felküzdeni.

Ebben a kulturális előretörésben, ebben a kulturszomjuságban, ebben a csüggedetlen haladniakaráásban döntő szerepe jut a magyar nevelőknek. A magyar nevelőknek lett magasztos hivatása belenevelni a törhetetlen kulturakaratot a nemzet minden fiának lelkébe. Az ő erős kezük tudja csak beleültetni minden magyar gyermekbe, a jövő ragyogó reménységeibe, a magyar öntudatot, a magyar önérzetet, a magyar nemzeti zamat, a magyar rendíthetetlen művelődési törekvés magvait. Ha rendes viszonyok, békés körülmények között is fontos szerepe van a nevelőnek a nemzeti kultúra megalapozásában, egyenesen döntővé válik ez a hivatás olyan kivételesen súlyos helyzetben, aminőbe hazánkat a világháború és annak szomorú következményei sodorták.

Páratlan hivatás. Sok önmegtágadást, sok áldozatot igénylő, különösen amidőn az értékeitől kifosztott, elerőtlenített, leszegényített haza nem tudja azt az anyagi támogatást nyújtani legérdemesebb munkásainak, amely a megélhetés gondjaitól felmentené s így arra képesítené őket, hogy anyagi gondoktól mentesen áldozhassanak magasztos hivatásuknak.

A magyar tanító ma nemzeti hős, aki jobb sorsra érdemes nemzetmentő munkájával szükös kenyéren, nehéz családi gondokkal terhelt, a megélhetés mindennapi nehézségeivel viaskodva kénytelen lelkének szent hitétől megihletve, csüggedetlenül teljesíteni szent hivatását.

Am intőjel kell, hogy legyen ez a felismerés a nemzet sorsát irányító számára is, hogy azt a társadalmi réteget, amely ma a jobb jövőt, a nemzeti feltámadást, mindnyájunk boldogulásának egyetlen lehetőségét készíti elő, azt minden erejével támogassa, felkarolja, ha feltámadni s élni akarunk!

Ti pedig magyar tanító testvéreim, addig se csüggedjete! Egy jobb sorsra érdemes nemzet jövője van kezetekbe letéve. A Ti magasztos hivatástok, hogy az új magyar nemzedéket lélekben, testben, erkölcsben, hitben oly erősekké, ellenállókká, acélosakká, kitartókká formáljátok, hogy visszaszerezhessék mindazt, amit eleik szomorú sorscsapások súlya alatt elvesztettek. Visszaszerezzék hittel, erkölccsel, tudással, becsülettel, akarattal!

Ha így cselekedtek, nem fog pusztálba kiáltó szó maradni az a fohász, melyet a gyermekek lelkébe Ti plántáltok bele:

HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN!

Szerkesztő.